

Uchwała Nr SO.13.4012.236.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 28 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Połajewo za rok 2024
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca	Marzena Węckowicz
Członkowie:	Małgorzata Bekała
	Monika Paczyńska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), o przedłożonym przez Wójta Gminy Połajewo sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Połajewo za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Połajewo w roku 2024 wraz z informacją o stanie mienia Gminy Połajewo (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2025 r. przez Wójta Gminy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Połajewo na lata 2024-2037 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2024 rok.

- I.** Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu oraz część tabelaryczną.
1. W części opisowej sprawozdania Wójt Gminy przedstawił realizację dochodów budżetowych i wydatków budżetowych według działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej. Omówił m.in. dochody z: podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, pozostałe dochody własne, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także dochody majątkowe. Wójt Gminy przedstawił realizację wydatków budżetowych, w tym wydatków majątkowych. Ponadto omówił przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r. Wskazał stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów, a także przedstawił udzielone ulgi w podatkach i opłatach lokalnych oraz w należnościach cywilnoprawnych. Wójt Gminy omówił dochody i wydatki budżetu związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, tj.: dochody i wydatki budżetu związane z realizacją zadań finansowanych środkami Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym: wydatki związane z realizacją zadań finansowanych ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, dochody i wydatki budżetu związane z realizacją zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa finansowanych tymi środkami, dochody i wydatki budżetu określone przepisami ustawy

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu narkomanii a także dochody i wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
 - 1) dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
 - 2) zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami,
 - 3) zestawienie zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych,
 - 4) zestawienie dotacji udzielonych z budżetu Gminy,
 - 5) dochody i przychody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
 - 6) dochody z Funduszu Pomocy Ukrainie oraz wydatki nimi finansowane.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi art. 269 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

- II.** Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, z wyjątkiem przypadków omówionych w pkt V.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Połajewo za 2024 rok został wykonany z deficytem budżetu w wysokości 1.308.824,46 zł (przy planowanym deficycie w kwocie 3.316.422,37 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 60.265.119,07 zł, co stanowi 97,63 % wielkości planowanej, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 40.321.840,52 zł,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 19.943.278,55 zł;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 61.573.943,53 zł, co stanowi 94,66 % wielkości planowanej, w tym:
 - wydatki bieżące wykonano w wysokości 38.403.998,28 zł,
 - wydatki majątkowe wykonano w wysokości 23.169.945,25 zł.Z powyższego wynika, że wykonane dochody bieżące są wyższe od wykonanych wydatków bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. W roku sprawozdawczym Gmina Połajewo zrealizowała przychody z tytułu pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym w kwocie 1.226.000,00 zł, na plan w wysokości 3.207.950,00 zł (Skład Orzekający wydał pozytywną opinię o możliwości spłaty pożyczki przez Gminę Połajewo, która została wrażona w uchwale Nr SO-13/0950/51/2024 z dnia 20 maja 2024 r.) oraz ze spłat pożyczek udzielonych ze środków publicznych w kwocie 92.950,00 zł (100,00 % planu).

Ponadto Gmina dysponowała przychodami w łącznej kwocie 373.722,37 zł z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 36.985,08 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2024,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 336.737,29 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2024.

Rozchody zostały zrealizowane w wysokości 357.500,00 zł (100 % planu) w całości z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024.

3. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 należności na koniec 2024 roku wynosiły 2.421.281,32 zł, w tym zaległości 1.844.035,18 zł. Wójt Gminy w sprawozdaniu odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o czynnościach podejmowanych w celu wyegzekwowania dochodów należnych Gminie. Wielkość zaległości na koniec roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 uległa zwiększeniu o kwotę 59.903,03 zł.
4. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiło 6.583.997,23 zł, co stanowi 10,93% wykonanych dochodów.
5. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynika, że na koniec roku 2024 zobowiązania niewymagalne wynosiły 2.601.545,45 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- 1) nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych, za wyjątkiem rozdz. 85219 § 4990 w kwocie 446,00 zł. W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 zawarto informację „Jednostka budżetowa GOPS wykazała w § 499 niewłaściwe obciążenie w związku z przekazaniem zaliczki na podatek dochodowy w nadmiernej wysokości 446,00 zł do Urzędu Skarbowego”;
- 2) wystąpiły przypadki, iż suma wykonania wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan wydatków ustalony w budżecie o łączną kwotę 430.483,81 zł, w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	Wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
010	01043	4260	607 200,00	566 531,60	43 061,61	609 593,21	2 393,21
010	01043	4430	73 000,00	71 998,65	2 974,50	74 973,15	1 973,15
700	70005	4260	25 000,00	19 359,63	9 848,89	29 208,52	4 208,52
750	75023	3020	23 552,00	22 217,89	1 590,56	23 808,45	256,45
754	75412	4260	17 000,00	15 014,87	2 262,83	17 277,70	277,70
754	75412	4430	12 000,00	10 307,87	2 190,00	12 497,87	497,87
801	80104	4260	78 000,00	68 836,99	13 527,10	82 364,09	4 364,09
852	85205	4300	5 072,00	4 964,86	118,00	5 082,86	10,86
852	85219	4990	0,00	446,00	0,00	446,00	446,00
900	90002	4300	2 395 271,00	2 385 414,33	411 651,19	2 797 065,52	401 794,52

900	90015	4270	230 592,00	227 645,29	15 870,16	243 515,45	12 923,45
921	92109	4260	45 000,00	39 617,46	5 715,93	45 333,39	333,39
926	92601	4300	18 000,00	17 705,36	1 299,24	19 004,60	1 004,60
Razem							430 483,81

Do przyczyny powstania ww. przekroczeń Wójt Gminy odniósł się w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 r. (str. 54).

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt otrzymał od Rady Gminy, a mianowicie w uchwale budżetowej na 2024 r. (Nr XXXVII/343/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.):

- w § 7 ust. 2 Rada Gminy określiła sumę 10.000.000,00 zł, do wysokości której Wójt Gminy mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania.

Natomiast w uchwale Nr XXXVII/342/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Połajewo na lata 2024-2037 Rada Gminy upoważniła Wójta (§ 3 ust. 1) do zaciągania zobowiązań:

- 1) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy i których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
 - 2) związanych z realizacją przedsięwzięć,
- oraz upoważniła Wójta do przekazywania uprawnień do zaciągania zobowiązań, o których mowa wyżej kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy (§ 3 ust. 2);
- 3) w okresie od początku roku do 31 grudnia 2024 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę pozostałych odsetek (§ 4580) w łącznej kwocie 314,51 zł.
W przedłożonym sprawozdaniu Wójt poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków, za wyjątkiem wydatków poniesionych w rozdz. 80101 § 4580 w wysokości 36,19 zł;
 - 4) ze sprawozdania wynika, że dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w kwocie 131.562,15 zł (rozdz. 75618 § 0480), a dochody z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zostały wykonane w wysokości 36.734,77 zł (rozdz. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (rozdziały 85153 i 85154) wykonano w wysokości 186.971,93 zł.

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 11.678,01 zł.

Z powyższego sprawozdania wynika, że wykonane dochody wraz przychodami z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym są niższe od wykonanych wydatków o kwotę 6.997,00 zł. W sprawozdaniu nie poinformowano o przyczynie poniesienia wyższych wydatków i z jakich środków zostały one sfinansowane.

W dniu 28 kwietnia 2025 r. zostały przedłożone wyjaśnienia do sprawozdania rocznego Wójta Gminy Połajewo z wykonania budżetu gminy za 2024 rok, w których wskazano iż „pozostałe wydatki rozdziału pokryto dochodami własnymi budżetu gminy w kwocie 6.997,00 zł”;

- 5) ze sprawozdania wynika, że dochody z tytułu wpływów związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie z ochrony środowiska wykonano w wysokości 5.749,74 zł (rozd. 90019 § 0690).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu niewykorzystanych dochodów z wpływów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w wysokości 21.444,96 zł.

W części opisowej sprawozdania (str. 54) z wykonania budżetu za 2024 r. Wójt poinformował, że dochody i przychody zostały rozdysponowane w całości w kwocie 27.194,70 zł na „wydatki wspomagające zadania inwestycyjne służące ochronie środowiska, tj. zadanie zw. z poprawą gospodarki wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Połajewo 5.749,74 zł (dokumentacja projektowa) oraz przedsięwzięciami zw. z urządzaniem i utrzymaniem terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków (zakup krzewów, drzewek oraz usługi nasadzeń i pielęgnacji).”;

- 6) wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 2.162.561,96 zł (w tym § 0490 w kwocie 2.135.028,93 zł), a wykonane wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnym wyniosły 2.496.996,67 zł (rozdział 90002).

Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami i wpływami z tytułu zwrotu kosztów upomnień i kosztów egzekucyjnych były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o kwotę 334.434,71 zł.

Zgodnie z art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.) Rada Gminy w Połajewie podjęła uchwałę Nr V/44/2024 z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (uchwała jednoroczna, podjęta na rok 2024).

Należy zauważyć, że na koniec 2024 roku zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 430.402,56 zł.

W sprawozdaniu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2024 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

V. Skład Orzekający zauważa, iż w sprawozdaniu wystąpiły nieliczne błędy pisarskie i rachunkowe, m.in.:

- 1) na str. 18 sprawozdania wskazano, że w 2024 r. udzielono umorzeń i zwolnień podatków na łączną kwotę 73.575,49 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 wynika kwota 75.330,49 zł,
- 2) na str. 44 sprawozdania wskazano, że w ramach rozdz. 85214 „Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe” „*wypłacono zasiłki celowe i okresowe jako pomoc finansową lub rzeczową. Zasiłki celowe w kwocie 20.509,92 zł otrzymały 22 rodziny w tym specjalny zasiłek celowy 12 rodzin na kwotę 11.300,00 zł.*”

Z powyższego wynika, że łączna kwota wypłaconych zasiłków wynosi 31.809,92 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu

terytorialnego wynika, że w rozdz. 85214 w § 3110 „Świadczenia społeczne” zostały poniesione wydatki w łącznej kwocie 28.173,48 zł,

- 3) na str. 45 sprawozdania wskazano, że w dziale 855 „Rodzina” wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej były planowane w wysokości 3.736.677,92 zł, a wykonane w wysokości 3.652.642,23 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za IV kwartał 2024 r. wynikają kwoty odpowiednio: 3.793.475,92 zł oraz 3.708.842,27 zł;
- 4) w załączniku Nr 1 do sprawozdania, w tabeli Nr 1 pn. „Dochody ogółem”:
 - w rozdz. 75615 § 0500 wskazano dochody wykonane w wysokości 218,00 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 wynika kwota 170,00 zł,
 - w rozdz. 75616 § 0500 wskazano dochody wykonane w wysokości 272.801,36 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 wynika kwota 272.849,36 zł.

VI. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w 2024 r.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Marzena Węckowicz

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.